

1944

1945



LUČKA

VERSKI LIST ZA MLADINO



Misijonarju Baragi!

Slovenski svet ga je rodil.
Poklic za misijonarja
Gospod mu sam je v dušo vlil.

Svetnik in učenik!
Kot zlat svetilnik nam žari
in bo žarel do konca dni.

Ljubezen čista do Boga,
Ljubezen do ubogih duš
sta za misijone ga navdušila.

Učil in ljubil je resnico,
odločno se boril je za pravico.
V Mariji gledal je v nebo vodnico.

Za njim stopimo, bratci moji,
in srčno ga prosimo,
da nas v ljubezni vname svoji.

Lado Smrekar.



Predragi Lučkarji!

Natančno si oglejte naslovno sliko na ovitku letošnje »Lučke«! Dobro premislite in nato napišite, pa pošljite meni. Najboljši opis bo priobčen in tudi nagrajen. Če bom prejel več zares dobrih opisov, bom vsakega nagradil z lepo mladinsko knjigo.

Urednik.



Leto X.

Št. 1.

P. Fortunat Zorman O. F. M.:

Marija se je prikazovala

10 km od Bergama, mesta v severni Italiji, leži vasica Ghiaia di Bonate. V tej vasici prebiva skromna kmečka družina Roncalli. V družini je osem otrok. Peti otrok je sedemletna Adelaida.

Adelaida je otrok kakor so drugi otroci, vendar je njeno ime v zadnjih mesecih vzbujalo splošno pozornost. V drugi polovici meseca maja letošnjega leta se je začela širiti vest, da se je mali Adelaidi prikazala Marija. Tudi k nam je prišla ta novica. Nastale so razne govorice, ki pa niso potrjene. Za nekatere se je tudi izkazalo, da so neresnične. Ker se je o prikazovanjih Marije mali Adelaidi že toliko govorilo, je prav, da tudi »Lučka« poroča o dogodkih, ki so vzbudili toliko pozornosti in pričakovanja.

Komisija, ki preiskuje te dogodke, še ni dala nobene izjave, ki bi potrdila, da so prikazovanja resnična. Kar tu poročamo, je posneto iz časopisov.

V soboto, 13. maja — na obletnico prvega Marijinega prikazovanja v Fatimi — okoli šeste ure zvečer je šla Adelaida s svojo sestro in neko prijateljico nabirat cvetje za Marijin oltarček, ki ga imajo doma. Na travniku ob robu gozdiča, kakih dve sto metrov od domače vasi, se je Adelaidi prikazala Marija. Ko je bila obrnjena proti vzhodu, je nepričakovano zagledala pred seboj bleščeč lesk in kakor bi jo zajel skrivnosten klic, se je v hipu zamaknila. Ni slišala klicev svoje sestrice in prijateljice. V obraz je bila bleda, kakor bi soj svetlobe, ki jo je videla, odseval tudi na njenem obrazu. Med zamaknjenjem je klečala, roke je imela sklenjene k molitvi, oči pa v nebo uprte. Na nobeno vpra-



Adelaida Roncalli - v svoji delavni obleki (desno).



šanje ni odgovorila, marveč je kar naprej strmela v nebo. Čez kakih 20 minut se je zopet zavedla, vstala in rekla:

»Marijo sem videla in z njo govorila.«

Sestra in prijateljica ji nista verjeli. Adelaida pa je vztrajala pri svoji trditvi:

»Marija mi je rekla, da moram devet naslednjih dni biti tukaj na tem mestu, vsakokrat ob tej uri.«

Vest o tem dogodku se je širila po vasi in okolici. Mnogi so se zaradi tega norčevali iz staršev... Oče je bil nevoljen in je dal deklico zapreti v hišo, da ne bi zahajala na omenjeni travnik. A nič ni pomagalo, zakaj deklica je bila ob šesti uri zvečer zopet na določenem prostoru. Da bi jo zmotili, so premaknili ure, a nič ni pomagalo. Ob šesti uri zvečer je nevidna sila privedla deklico na določeni prostor.

O prikazovanju deveti dan piše očividec naslednje:

»Na kraju prikazovanja sem bil že štiri ure pred začetkom. Že takrat je bilo zbranih tam kakih 60.000 ljudi. Bilo je morje ljudstva in molitve so se dvigale od vseh strani. Ljudstvo je pozdravljalo deklico. Glej, te deklice župnik še pred dvema tednoma ni pustil k prvemu sv. obhajilu, ker je sodil, da mala še premalo zna, saj res molitev ni znala. Odkar pa je imela čast govoriti z Marijo, zna vse

molitve, in sicer italijanske in latinske tako dobro, da so strmeli celo škofijski duhovniki.

Dne 21. majnika, natančno ob šesti uri zvečer, je vse ljudstvo začelo vpiti. Ljudje so videli, kar sem tudi sam videl, velik sončni sij. Sonce se je vrtelo hitreje, kakor kako hitro kolo ter pri tem izžarevalo različne barve. Tisti hip je mala deklica v sobi, ne da bi ji kdo povedal, kaj se zunaj dogaja, hotela oditi na svoj kraj prikazovanja. Tedaj je deklico vzel v naročje karabinjerski maršal ter jo nesel v spremstvu številnih oboroženih vojakov, ki so delali prostor med velikansko-ljudsko množico. Bilo je pravo mravljišče. Tu in tam je kdo v sredi množice omedlel.



V zamaknjenju.

Ko je deklica stala na določenem kraju, je sklenila roki, molila ter nepremično zrla nekam naprej. Tako je stala kakih 25 minut...

Mala Adelaida je povedala, da je v tem zadnjem videnju videla Marijo, Dete Jezusa in sv. Jožefa skupaj z osličkom, ki pa je hotel pobegniti. Marija pa, da ga je s svojo milino nazaj potegnila, rekoč: „Zdaj bodi priden in stoj zraven mene.“ Ljudje so sodili, da to nekaj pomeni.

Tako piše o zadnjem prikazovanju navzoč orožnik,

Kaj je povedala Marija mali Adelaidi?

O tej stvari so se razširile različne govorice. Za nekatere se je že izkazalo, da niso resnične, ker se niso izpolnile. Iz resnih poročil pa je razvidno samo naslednje:

Marija je naročila, naj ljudje molijo in delajo pokoro. Molijo naj dobri in slabi.

Neko poročilo tudi pravi, da je Marija naročila, naj matere dobro vzgajajo otroke.

Kaj sodi cerkvena oblast o teh prikazovanjih.

Cerkvena oblast do sedaj še ni potrdila resničnosti prikazovanj, pač pa je že večkrat priporočala največjo previdnost. Že 2. junija je dal bergamski škof to navodilo:

»O prikazovanjih blažene Device, o katerih govore, češ da se dogajajo v vasi Ghiaie di Bonate v preteklih dneh,

izjavlja škofijska oblast, da je še prezgodaj, da bi mogla točno presoditi in potrditi resničnost teh dogodkov. Šele ko bo skrbno in previdno preiskala vse temelje tega dogajanja, bo lahko izrekla svojo sodbo. Medtem pa priporoča vsem, zlasti pa duhovnim stanovom, največjo previdnost.«



Adelaida na dan prvega sv. obhajila.

Prijateljčki, pogledjte nas sirote!

Prijateljčki!
Pogledjte nas sirote,
kako v temini greha koprnimo,
kako v bolesti zmot ječimo.

Prijateljčki,
vi poznate Njega, ki je vir dobrote.

Prosíte ga, naj luč prižge
v naših dušicah temačnih
in naj dobrotno nam odpre
svete Cerkve jasne dvore,
da nas obsenči sij nebeške zore.

Kot po vodi jelen hrepeni —
tako si duša žejna okrepčila
nadnaravnega želi.

Kakor cvetka sredi polja
brez hladilne rose glavico poveša —
tako na poti nam življenja
brez prave vere duša peša.

O kako po veri sveti hrepenimo!
Prinesite nam jo vi, presrečni,
da se v krstni vodi prerodimo
in se z vami združimo
v Ljubezni večni.



Prijateljčki!
Za vse, kar nam najmanjšim
voljni ste storiti —
Gospod iz večnosti studenca
dal vam bo življenja vodo piti.

Misijoni! Misijoni!

Popoldne se je že bližalo koncu in mrak se je spuščal na zemljo. Oblačno je bilo, kazalo je za nevihto, in morda so bili Zdešarjevi otroci ravno zato tako nemirni in nagajivi, da jih je morala mamica, ki je pristavljala večerjo, že tretjič pokarati. Končno so le prenehali s prehudim vriščem.

»Kaj naj počnemo?« se je oglasil Jurko, podprl glavo z rokama in razmišljal.

»Hm! Jaz bi se šel 'kapucinarčka', ali ne?« je predlagal Jožek, a mu je Marija takoj pobila željo, češ da ravno on pri igri vedno goljufa. Tudi fantov drugi predlog, naj se gredo trgovce z blagom, ni obveljal.

»Pa nič!« se je namrdnil. »Se grem pa bankirja.« In nesel je v kot stol, vzel iz omare svoj hranilnik, ga odklenil in stresel žvenketajoče novce iz njega. Pričel je šteti svoj prihranjeni drobiž...

»Koliko sem pa že jaz prihranila?« je postala radovedna Marija. Segla je po svojem hranilniku in kmalu so jo posnemali vsi ostali. Še osem ročic se je stegnilo na omaro po »težke blagajne«. Zaškrtali so ključki in odprli so se skrivni zakladi: hišica, skrinjica, debeli prašiček, psiček in petelinček so stresli svoje bogastvo na mizo.

»Ena, dve, tri in pol, ... deset, ... šestdeset!...«

»Tri, ... štiri, ... osem in deset centezimov...«

Drug drugega so prehitevali v štetju in velikosti števila ter veselo vzklikali, kajti očka je vsakemu ob koncu šolskega leta skrivaj vrgel petdesetak. Končno je imel vsak pred seboj preštet kupček. »bankir« Jožek pa se je zopet vrnil iz kota ter prinesel na mizo svoj denar.

»Kdo ima največ?« je vprašala radovedna Ivanka. »Jaz imam šest in osemdeset lir.«

»Hej! Jaz pa čez sto,« se je zasmel Peter.

»A jaz tri in sedemdeset. — Pa glejte! Moj petdesetak je čisto nov,« se je opravičeval Marijan.

»In jaz devetdeset.«

»Jaz pa sto pet in dvajset!« je poudarila Marija in pogledala najstarejšega, dvanajstletnega bratca. »Koliko pa imaš ti, Jurko?«

»Samo šest in štirideset lir,« je ta tiho povedal.

Vsi so se začudili, da je zašumelo kot v panju. Še mamica ob štedilniku je obstala in prisluhnila.

»Ni mogoče! Saj si dobil vendar zadnjič samo od tete tri kovače,« je silila vanj sestra.

Jurko je nekaj časa molčal, potem pa odgovoril: »Da ne boste mislili, da sem denar zapravil. Ravno včeraj sem z dovoljenjem očka in mamice nesel sto lir za kitajske misijone.«

Otroci so kar skočili pokonci. »Kam pa si nesel, kam?« so radovedno spraševali vsevprek.

»Za moj denar bo odkupil p. Baptist zavrnjenega Kitajčka.«



»Na frančiškansko porto. Slovenski misijonar, frančiškanski pater Baptist Turk, o katerem sem vam že večkrat bral iz 'Katoliških misijonov', bo za moj denar odkupil zavrnjenega Kitajčka,« je povedal.

In takoj so bili vsi pripravljeni, da podarijo svoje prihranke za misijone. — — —

Jurko, ki se je na take stvari razumel, je mlajšim bratcem in sestricam pojasnil, kam morejo poslati denar: frančiškanom, gospodom misijonarjem k Srcu Jezusovemu, očetom jezuitom k sv. Jožefu za bengalske misijone, Klaverjevi družbi za uboge zamorčke, na Rakovnik, v Knobleharjev zavod... Kamor kdo hoče, saj gre povsod v najboljše namene in za najnujnejše potrebe. In vsi so hvaležni za še tako majhen dar...

»Veš kaj! Jaz bi pa misijonarjem napravila še večje veselje. Čemu bi za najdene in krščene otročiče morali sami skrbeti? Poslala bi misijonarjem poleg denarja še pismo s svojim naslovom in prošnjo, naj mi pošljejo odkupljenega otroka v Evropo. Tu bi zanj sama skrbela, saj mi mamica tega gotovo ne bi odrekla. To bi bilo lepo!« je hitela Marija in vsi z gorečim Jurkom vred so poskočili: »Saj res, saj res!«

In takoj so pričeli z važno konferenco...

»Jaz bom pisal na Kitajsko p. Baptistu. Pošlje naj mi pogančka, da ga bom sam krstil. Pisal mu bom, naj se ne boji zanj, da bom sam postal misijonar in bom nekoč svojega kitajskega bratca že pripeljal nazaj v misijone,« se je navduševal Jurko.

Marija pa ga je poprosila, naj prepusti Kitajčka njej.

»Saj lahko pošlje dva. Ali pa si izberi Japončka, da bo bolj pisana družba naših pogančkov. Saj si bosta čisto podobna, samo tvoj bo brez kite, veš. — Čakaj! Dal ti bom naslov misijonarja, saj sem menda že bral o slovenskem duhovniku, ki misijonari na Japonskem.«

Marijan, ki je rad prebiral »Bengalskega misijonarja«, pa si je izbral Bengalčka. Z Jurkom sta se domenila, da bosta pisala po fantka v bengalsko misijonsko pokrajino slovenskih jezuitov.

»Jaz pa bi rad malega Indijanca!« je po kratkem razmišljanju povedal Peter, ki je rad bral indijanske povesti. »Pa s tomahavkom mora priti in z dolgim peresom v la-
seh...« Se mamico ob ognjišču je posilil smeh.

Ivanka pa ga je pregovorila, da je prepustil Indijančka njej. Seveda mu je morala obljubiti svoj nedeljski pri-
boljšek in šele potem je Peter izbral po nasvetu »učenega«
Jurka Eskimčka, pravega Eskima iz severnih morij, ki tudi
ne ve ničesar o ljubem Jezusu. Peter je bil kar zadovoljen,
saj še živ dan ni čul ničesar o teh ljudeh mrzlega severa.

Jožek pa se je spomnil na črne zamorčke. Pisal bo
Klaverjevi družbi, naj mu pošljejo enega iz Afrike. Pa tako
mora biti črn, da mu tudi umivanje ne bo napravilo bele
kože. To bodo ljudje gledali, ko bo šel z njim na sprehod
po Ljubljani! V Tivoli bosta hodila na igrišče...

»Saj res! Na zamorčka sem pa čisto pozabila. Mnogo
raje bi ga imela kot Japonca,« je predruščila svoje mne-
nje Marija in končno z Jožkom zamenjala.

»Dobro!« se je naposled oglasil Jurko in pobral denar
vseh. »Prihranke bom razdelil na šest enakih delov in jih
poslal za poganške bratce. Jutri pa bomo napisali pisma
za misijonarje s prošnjami, naj nam pošljejo odkupljene
otroke. Jaz bom dobil Kitajčka, Marija zamorčka, Jožek Ja-
pončka, Marijan Bengalčka, Ivanka Indijančka, Peter pa
Eskimčka. To bo živžav, ko bodo došli! Misijonarji pa bodo
gotovo veseli, ko bomo sprejeli vso skrb zanje.«

»Toda otroci!« se je tedaj oglasila mamica in komaj
zadrževala smeh. »Vaši prihranki bodo komaj za odkup. Za
vožnjo vseh šestih pogančkov pa bi morali plačati težke
tisočake.«

Nekaj časa je vse molčalo, končno pa se je odrešilno
oglasil Marijan: »Ah, mamica, kako nič ne pomisliš! Pisali
bomo misijonarjem, naj vsakega pošljejo s hrano vred v
zaboju z napisom: Vzorec brez vrednosti! kar po pošti.«

A Jurko se je takoj uprl: »To pa ne bo držalo! Kako
naj veljajo za vzorec brez vrednosti, ko pa imajo ne-
umrjoče duše? Raje bom poprosil očka še za nekaj kovačev
in dobili bomo zaboje z našimi poganškimi bratci priporo-
čeno. Za pravo potovanje bi bilo pa zares treba preveč
čena. Otroci pa so se še ves večer pogovarjali samo o še-
sterih pogančkih.

(Dalje prih.)

Čena, zaboji pa so se vsi veseli pogovarjali samo o še-
sterih pogančkih.

(Dalje prih.)



ZATEMNITEV



Ko se je poslovil z zemlje
sončni maj,
sklical zvezdice je k sebi
mesec — policaj.

Plešo si je bil pogladil,
srepo zrl predse,
z resnim glasom nagovoril
plašne zvezdice.

»Vojska je!« tako začel je
govor svoj.
»Treba je, da zatemnite
se nocoj!«

Zvezdice so plašno zrle
na zemljó,
kjer so bombniki hiteli
pod nebó.

Gledale so v globočinah
mesta in vasi,
videle so trepetati
splašene ljudi.

Pa so rekle si med sabo:
»Ko bo mrak,
vsaka naj se hitro skrije
za oblak.«

»Jaz pa,« godrnjal je mesec,
»bom na straži stal,
vsako zvezdo nepokorno,
strogo kaznoval.«

Zvezde pa so se smejale:
»Nič ne godrnjaj!
Sam si skrij obraz debeli,
sitni policaj!«

Noč nastane. Zvezde hitro
so se skrile za oblak,
Gosta tema je prepredla
gorki zrak.



Bombniki so ropotali
sem ter tje,
vendar niso bomb metali
vsled teme.

Mesec pa je bil pozabil
na odločni svoj ukaz.
Radovedno je skozi meglo
kazal svoj obraz.

In vohunil je zakrito
skoz in skoz,
megla pa mu je žgečkala
mastni nos.

Kihnul je. In vse oblake
je razgнал,
s svojo blede je svetlobo
zemljo obsijal.

Bombniki so ropotali,
sipali so smrt,
mesecu so se smejali,
zmedli mu načrt.

Zvezde pa so bile jezne,
ker je policaj
sam povzročil z nosom
čudni zapletljaj.

Soncu so se pritožile:
»Stražnika kaznuj!
in nedolžne mrtve žrtve
sam maščuj!«

Sonce pa je brž spoznalo
položaj,
nos je zgubil svoj debeli
policaj.

Od takrat je mesec blede
brez nosnic,
samo luknjo pod očesi
nosi stric.

Fil.-Ter.

Klic bednih

Čuj, dete, klic iz misijonov,
klic mnogih, bednih milijonov:
»Rešite naše duše!«

Povzdigni k Bogu srček svoj...
Daruj mu ga —
za množico,
ki Jezusa še ne pozna!

In ko некоč boš — kot nocoj —
poslednjič sebe daroval
v življenju,
bo prihitelo tisoč duš,
ki ti si jim nebo odprl
ter rešil jih s poganskih tal.

In v blaženem boš koprnenu
na Sonce božje večno zrl,
ker Jezusu si duše dal... — — —

Zato pa čuj klic misijonov,
klic mnogih, bednih milijonov:
»Rešite naše duše!«

Prof. Filip Terčelj:

Grehe so mu ukradli

To veste, kaj so tatovi, kaj ne? Kradejo kakor srake. Kar jim pride v roke, vse »suniyo« in odnesejo s seboj. Zadnje čase ne kradejo samo denar, tudi klobase, kokoši, zajčke — in ti še prav posebno radi — romajo z njimi v skrivne kote, kjer se maštuje in uganjajo na debelo črno borzo.

Da bi pa komu ukradli grehe, nak, to je pa že nezaslišano! In vendar se je to zgodilo Markovemu Binčku, ko se je pripravljajl za prvo spoved. Njegov ata je bil urar. Prav lepo ga je podučil, kako naj si izpraša vest in zapomni grehe. Takole mu je



Njegov ata je bil urar.



Binček piše grehe.

očetov nazorni nauk šel v glavo, vendar je zaradi gotovosti povprašal še mamo, kako naj to stvar v redu opravi, da bo z njim zadovoljen Bog in spovednik.

Tudi mama je Binčku lepo razložila, kako naj poišče grehe in kako naj jih lepo skupaj spravi, da bo vse lepo povedal pri spovedi. Takole ga je poučila: »Ti veš, Binček, kako v ponedeljek spravljам skupaj umazano perilo, preden ga oddam perici. Saj si mi že tolikokrat pomagal! Vse robčke pregledam, vse nogavice preštejem, vse umazane hlačke, srajce, brisače in rjuhe zberem skupaj ter jih zapišem, da se perilo ne izgubi. Tako delaj tudi ti! Najprej zberi skupaj majhno umazanijo — male grehe — nato pa velike, saj upam, da takih nimaš! Če si pozablјiv, pa si vse lepo zapiši!«

»Pa si zapiši!« je rojilo Binčku po glavi. Sicer so rekli v šoli, naj si nihče ne zapisuje grehov, toda Binček je strašno pozablјiv. Najbolje bo, če si grehe zapiše. Pa vam je pisal in črtal na mizi, grizel svinčnik in tuhtal na vse plati, kje bi ujel za rep kak greh in ga pritisnil na papir. Po dolgem trudu je končno le napisal grehe na listek in ga spravil v molitvenik.

Z grešnim zapisnikom opremljen, jo je junaško mahal k spovednici. Bilo je tam veliko malih grešnikov, ki so gledali podobice in primerjali molitvenike, dasi bi pred spovedjo tega ne smeli. Tudi Binček je razkazoval svoj molitvenik in niti opazil ni, da mu je pri tem padel listek iz mašne knjižice.

Ko je prišla vrsta nanj, je stopil v temno spovednico. Nekam tesno mu je bilo pri sreč. Pa je vzel molitvenik, da bi v njem našel listek s pregrešno vsebino. Brskal je in brskal — toda listka ni bilo nikjer. Iskal je okrog sebe, prišel iz spovednice, povpraševal na okrog — listka pa le ni našel. Že je spovednik odprl vratca. Binček pa je zajokal na ves glas, da je vse potihnilo po cerkvi.

Spovednik ga je ljubeznivo vprašal, zakaj joka. Tedaj pa je nesrečni spovedenec zatulil na ves glas:

»Grehe so mi ukradli!« Otroci so se spogledali. Spovednik je takoj uganil, za kaj gre. Prijazno je tolažil oropanega

grešnika takole: »Le nič ne jokaj! Se vesel bodi, da ti je nekdo grehe odnesel. Le kar mirno se spovej! Sam dobri Bog ti bo odvezel vse grehe in čist boš /

Binček se je spovedal, kakor je vedel in znal. Spovednik ga je zelo pohvalil ter mu priporočal, naj nikdar več ne piše grehov, To delajo le gluhonemi.

Potolažen je šel Binček domov. Od takrat ni nikdar več pisal svojih grehov.



Razkazoval je svoj molitvenik.

Grivški:

Čudaki

»Kaj bo pa to?« boste majali z glavami. Pazljivo in marljivo prebirajte letos »Lučko«. Posvetila bo v temne globeli človeške duše, kamor ne posveti niti najostrejši žaromet. In kaj bomo videli v teh temnih prepadih? Marsikaj zanimivega, čudnega, česar do zdaj nismo opazili. Ste bili že kdaj v Postojnski jami? Najbrž še nikoli. To je velika votlina za mestom Postojno. V tej ogromni jami šumi mrzla Pivka, v kateri plavajo čudovite človeške ribice. Gosta tema se vlačí po tem podzemskem kraljestvu in če ne bi bilo električne napeljave, bi se človek izgubil v teh rovih ali pa spodrsnil v globoke prepade. Ko se pa užge nešteto svetlih luči, zablestijo v teh votlinah prekrasni kapniki, ogromni kamniti stebri, ki visijo izpod stropa ali rastejo iz tal ter se v svetlobi blestijo kakor lestenci v cerkvi. Globoko v prepadih pa šumi skrita reka, da človeka stresa mraz in groza. Kakšen svet so te kraške jame! Čudovit, nepoznan, ves drugačen kot je svet zunaj, kjer sveti jasno sonce.

Tudi v človeških dušah so globoke, skrite in nepoznane globeči, polne čudovitih pojavov, ki se nam zdijo čudaški, večkrat naravnost smešni in nenavadni. V teh globinah so skrite tajne pošasti, ki jim pravimo nagoni. Tu tiči v temnem kotu zelena nevoščljivost, druga taka skrita pošast je groza, tretja črna spaka, ki se reži v dušnih prepadih, je ostudna samopašnost, zraven nje zija grabežljivi pohlep, ob njem se zvija ostudna kača nečistosti in okruten zmaj napuha, maščevanja, upornosti in raznih drugih golazni, ki sem ter tja planejo na dan in prevzamejo človeka, da ga zlepa ne spoznaš več.

Vse te pošasti kvarijo človekov značaj in iz lepega značaja delajo grde pokveke, ki jih pošteni ljudje zaniču-

jejo ter se jim smejejo, češ: Kako grd je ta fantek, kako smešna je ta punčka, popolnoma drugačni so kot drugi. Nikar jih ne obsojajmo, čeprav so čudaški. Saj marsikateri niso sami krivi, da so postali tako čudni in netečni. Veliko takih otrok je podedovalo po starših to žalostno doto. Značiti je bil ata pijanec ali uboga mama jetična in vi veste dobro, da trhlo drevo ne rodi lepega sadu. Mogoče so ti čudni fantki in dekletca zrastle v temnih družinah, kjer ni bilo sonca ljubezni in žive vere, ali pa so jih zlobni tovariši zapeljali v blatno močvirje, pa niso imeli nikogar, ki bi jim podal roko in jih potegnil iz mlakuž. Nič čudnega, če so postali čudaki: nemarni lenuhi, pretepači, uporniki, tatiči in oholi predrzneži, ki delajo bridke ure staršem, učiteljem in sošolcem.

Že vem, kaj porečete! »Ta bo pa pisal o lumpih in barabcah!« Pa niste uganili! Pod besedo »lump« spadajo taki ljudje, ki vedoma in nalašč delajo zlo. O takih se ne bomo razgovarjali, ker spadajo v družbo »parkeljnov«. Drugačne vrste ljudi bomo srečevali, ki niso zlobni, pa tudi ne »neumni« in vendarle ne spadajo k povsem zdravim ljudem, ker nosijo v sebi kalice duševnih bolezni, katerih včasih niso sami vsadili, pač pa so jih prinesli že s seboj na svet. Če bi se kdo pravočasno pobrigal za te duševne reveže, bi mogoče ozdravili in postali koristni člani človeške družbe. Ker so pa sami sebi prepuščeni, kaj radi zaidejo na napačno pot ter povzročajo veliko neprilik in žalosti sebi in drugim. Le nikar ne recite: Mi pa ne spadamo k tem čudakom! Kar lepo in pazljivo naj se vsak pogleda v ogledalce svoje duše, pa bo mogoče opazil tudi sebe med to čudno družbo.

Kdo pa spada v krog teh čudakov? Vse polno jih je! Naštel bom le nekatere! V tej čudni bratovščini so lahko miselni, trmasti, zakrknjeni, zvijačniki, strahopetci, oblastiželjni, prikriti spački, razvajenci, mevže, razni nervozneži, potepi, domišljavci, lažnjivci, nepopoljšljivci, uporniki, sleparji, pustolovci, prepirljivci, delomržni, lahkoživci itd. Iz te čudne bratovščine prihajajo mladostni zločinci. Poleg teh »tičkov«, ki imajo izmaličen značaj, si bomo ogledali tudi one revčke, ki so duševno bolni, ki jim »manjka enega kolesca«. To so znani prismuknjenci, tepčki in bebcji. Če bo kdo med to pestro družbo našel tudi sebe, naj nikar s prstom ne kaže na druge, češ: Ta pa ta je tak! Kar pred svojim pragom naj pomete! Začne naj takoj trebiti plevel na svoji njivi ter naj prosi Boga za zdravo pamet, ki je več vredna kot žamet.

Čudaki v šoli.

Pa je spet začela ta zoprna šola! Kako lepo je bilo o počitnicah! Zjutraj si lahko poležal, med dnevom si se igral, sončil in kopal, sedaj bo pa spet zabrnel tisti odurni šolski zvonec, v razred bo vstopil resni gospod učitelj in spet se bo začela ona stara enolična pesem: Mir! Pozor! Citaj! Na-

števanke po pet! Sedi! V klop! Zanimivo je pa le v šoli, ko se po počitnicah spet znajdete »stari kameradi« in »stare klepetulje«. Kako različni so večkrat med seboj tvoji součenci! Eden velik, drugi pritlikav, eden okrogel, drugi tenek kot šivanka, spet eden brihten, marljiv, drugi zabiti, nervozen.

Med tvojimi součenci so nekateri, ki jim pravijo »zabiti tepčki«. Prav nič ne znajo misliti z možgančki. Nadrignejo se na pamet kakor gramofon, niso pa zmožni, da bi sami kaj premislili. Zlasti pri računanju jih tako spoznaš. To ti znajo zdrdrati naštevanko! Takoj vedo povedati, koliko je $8 + 7$. Dvignejo roko in pravilno odgovorijo: 15. Če pa gospod učitelj vpraša: Koliko je treba prišteti številu 7, da dobiš število 15, pa so v zadregi. Zlepa ne pogruntajo, da je ta številka 8.

Kako gladko se »napilijo« pesmice na pamet. Znajo jo kot papiga. Če pa gospa učiteljica vpraša, kaj pripoveduje ta pesmica, niso zmožni povedati vsebine s svojimi besedami. Posebne težave jim dela razlikovanje. Tako n. pr. ne morejo opisati, kakšna je razlika med jezerom in morjem, med otrokom in pritlikavcem, med lažjo in zmoto. Kako vam ločijo jezero od morja? Samo to vedo, da je morje veliko, jezero pa majhno.

Ravno zato, ker nič ne mislijo, se dajo hitro zapeljati k slabemu, kar jim kdo reče, vse takoj verjamejo. Ni čudnega, če storijo pogosto kakšno napačno dejanje, n. pr. kra-dejo; zažigajo, ker jih je k takemu zločinu pregovoril slab tovariš, oni sami pa niti pomislili niso, kaj sledi iz tega dejanja. Zato se iz takih zaostalih revčkov norčuje ves raz-red in jih zlorablja za neumnosti samo zato, da se jim smeje. Ni čudno, če tem otrokom zavre kri in zaradi jeze, ki se je nabrala v njih dušah, zagreše dejanje, recimo: ranijo sošolca, ker niso v divji jezi prav nič pomislili, kakšne posledice jih čakajo.

Navadno so ti reyčki tudi po telesu slabo razviti: grbavčki, jecljači, škilci in naglušci. Za take otroke so potrebne posebne šole, ki jim pravimo »šole za duševno zaostalo deco«.

Poznate pa v šoli še drugo vrsto »ptičkov«, ki so sicer brihtni, toda silno razburljivi: za vsako malenkost vzroji-jo, se tepejo, kažejo jezik in zmerjajo na vse pretege. Nekateri nimajo nobenega usmiljenja do drugih ter se jim nič ne smili fantek, ki je lačen, ali deklica, ki je sirota. In spet imate med seboj znabiti součence, ki na grd način mučijo živali. Gotovo so vam znani »lažnjivi Kljukci«, ki pretiravajo in iz komarja naredijo slona. Najbolj so pa nadležni zakrknjenci, ki jih ne poboljša ne kazen ne hvala.

Če k vsem tem čudakom dodamo še one, ki so klepetavi kot raglje, ki »pokajo frise«, molijo jezik, neprestano obračajo glavo, migajo z rameni itd., pa imate že prav lepo zbirko čudakov, o katerih se bomo razgovarjali v »Lučki«.

(Dalje prih.)

Kaj pomenijo te tri risbe?



Napišite k tem trem risbam primerno besedilo v vezani ali nevezani besedi. Izmisлите si tudi primeren naslov. Kdor bo zelo dobro napisal, dobi za nagrado lepo knjigo. Nagrad bo pet. Odgovore pošljite na naslov: Uredništvo »Lučke«, Ljubljana, Marijin trg 4.

»Jezusovi dnevi«

[illegible]

Lučkarji!

Lepo, lepo prosim, agitirajte za »Lučko«, saj je vaš listič! Širite jo, kolikor jo največ morete, da bo tudi v teh težkih časih imela dovolj naročnikov in da bo mogla izhajati. Storite, da bo zasvetila »Lučka« tudi takim, ki je še ne poznajo. Vsak izmed vas naj postane apostol dobrega tiska in naj pridobi vsaj enega novega naročnika!

Urednik.



Schriftleiter, urednik: Gen. lektor p. Krizostom Sekovanič.
Herausgeber, izdajatelj: Ljudska tiskarna (Jože Kramarič).

Cena L 10 za naročnike, ki takoj plačajo in pošljejo denar. Za druge in za plačnike posameznih števil L 12 letno.